

Aracki

Romantična monografija porodice
Savić

Poreklo

Aracki

Prema nepotvrđenim podacima iz 1666. godine Aradski- Aracki potiču iz Arada mesta u današnjoj Rumuniji. Pominju se i u Mokrinu 1740. godine i u Rumencu 1793. Aradski iz Subotice su navodno dali vola, na ime doprinosu za privilegije, koje je Subotica dobila od austrijskog dvora. Taraški Aracki su doseljeni iz Žabљa. Porodični nadimak je Lekarovi. Danas ih najviše ima u Zrenjaninu, Subotici i Beogradu.

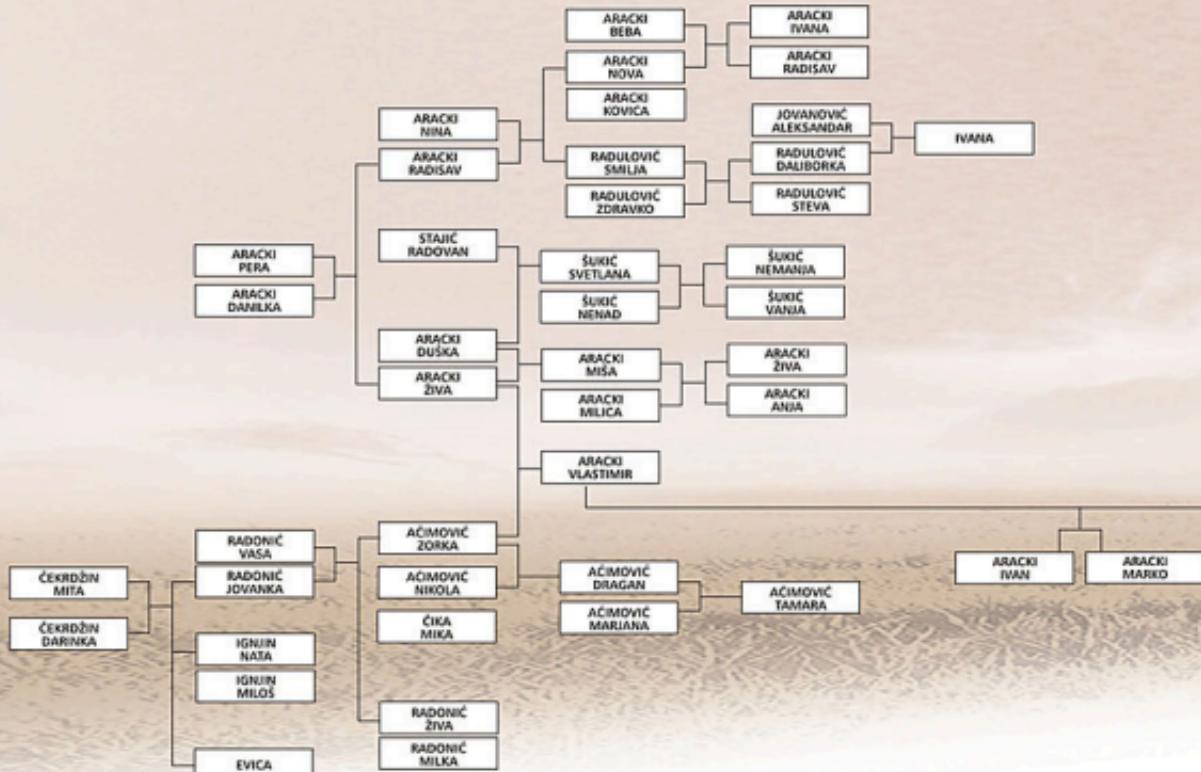
Savić

Savići iz Vojvodine, prema istorijskim podacima, došli su sa Arsenijem Čarnojevićem krajem 17. veka sa Kosova, iz Hercegovine i Crne Gore. Porodična zadruga Savića nastanjuje se na brdo Orom, u okolini Sente. Najstariji domaćin zvao se Sava, dok je zahvaljujući jednom članu familije koji je lovio somove na "bućku," cela porodica dobija nadimak Bućkala.

1900

1950

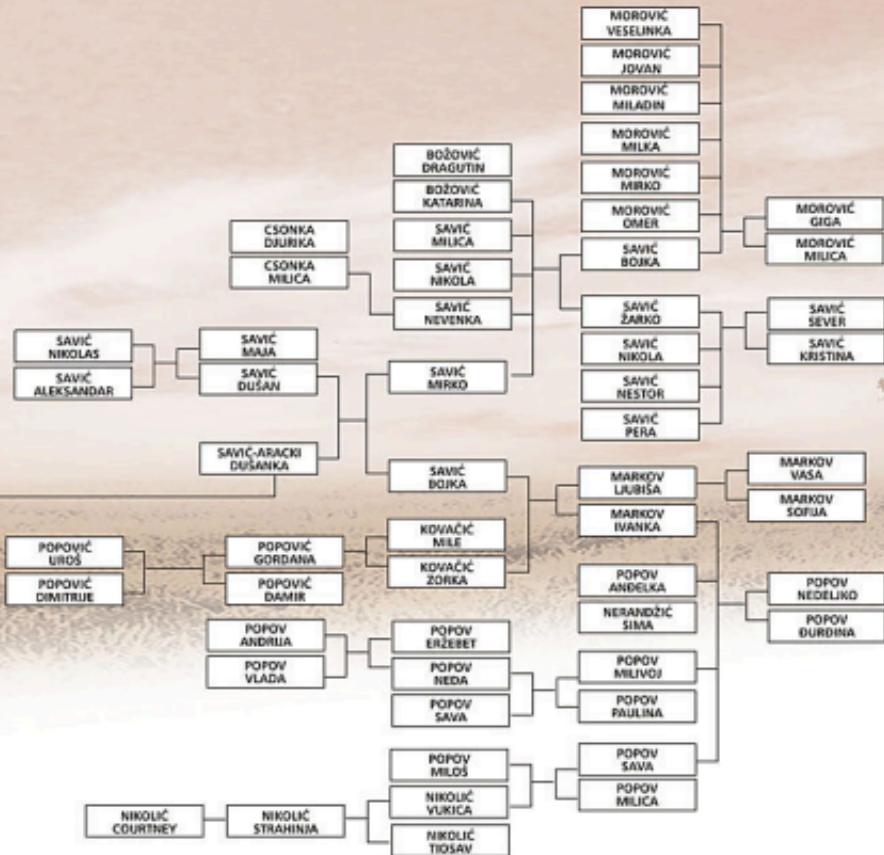
2000

2000

1950

1900

Porodična stabla Aracki - Savić

Padej (nekada)

Kao rodno mesto naših majki, predstavlja je mesto naših prvi susreta i upoznavanja. Sredinom šezdesetih godina, sa naglim zamahom poljoprivrede i mogućnostima kreditiranja, doživljava procvat. Narod se uglavnom bavio gajenjem žitarica, mente i duvana... Svako uzorno domaćinstvo je imalo vinograd i voćnjak. Pravilo se vino i obavezno pekla rakija od šljiva.

Dosta se radilo, ali se poštovalo "crveno slovo". Nedelje su mi posebno ostale u lepom sećanju. Muškarci obuku svoje odelo sa obaveznim šeširom leti ili šubarom zimi i krenu u crkvu. Srbи u svoju, a Madari, koji su bili u većini, u njihovu. Žene lepo obučene, sa povezanim maramama dolaze takođe u crkvu, ali uvek idu odvojeno od muškaraca. Posle službe, one odlaze kući da kuvaju supu, rinfajš i peku obavezne

Promajnska parada

prvi bicikl...

madarske karte

Štrudle od sira, maka, rogača i pekmze. Domaćini su za to vreme šli u "Menz" ili u "Lovačkom". Odlažak u kafanu je nedeljom bio uobičajen, dak i za one koji su je izbegavali radnim danima. Omljena pića su bila rakija, pelinkovac i ſpicer. Leti su predveće žene često sedele na klupama ispred kuća i uglovnom ogovarale, pričajuće ne retko sve u isto vreme, dok su neki muškarci sedeli u grupama na ulici i igrali "trone" ili "sedmica". Mi mladi, smo u to vreme najviše boravili na obližnjoj reci Zlatici ili na Tisi. Vredniji su namirivali stoku, ili sa komšijama razgovarali o poslu. Nezaboravno je bilo i grupno gledanje TV serija (krajem šezdesetih nisu svi imali televizore), "Ljubav na seoski način" i "Gradic Pejton". Većina prisutnih nije mogla da stigne da prožite titl, tako da je moja ujna, Milka, čitala naglas. Žime su bile sa dosta snega i za nas decu često zabavljivje od leta. Dok smo leti pomagali stanijsima u poljoprivrednim poslovnima i redovno išli "na radnju", zimski period je pružao mnogo više slobodnog vremena. Pravili su se redovni "disnotoni" u kojima smo aktivno učestvovali i čekali na omiljene suve kobasice, čvarke i ſunku.

Fudbalski klub iz Padje

Početak devedesetih donosi dobro poznate dogadaje u Srbiju, što se naravno odražava i na Padji. Rat i sankcije izuzetno negativno utiču na poljoprivredu i osiromašuju selo. Mnogi lepi običaji iz šezdesetih, sedamdesetih i osamdesetih isčešavaju. U preostale kalane se ide mnogo rede, a prostor ispred prodavnica postaje mesto druženja, uz obavezno pivo. U crkvu se ide masovno samo uoči Božića i seoske slave-ljetnjeg sv. Nikole. Kupanje na Zlatici i Tisi više ne postoji. Samo malobrojni odlaze u Adu na bazen. Crveno slovo se skoro i ne poštuje. Radi se često i nedeljom, sve sa željom da se preživi. Srećom, postoji još "Bud" (madarska letnja slava, kada je vašar), te je on povod da u selo dolu Dule iz Engleske, Maja iz Švajcarske, Dule Čakov iz Amerike, Aca Pećić iz Kanade... Postoje i pozitivni pomaci, poput izgradnje mosta 3km nizvodno od skele na Tisi, a bogato je renoviran-kaštel (stari jevrejski letnikovac blizu sela). Našoj deci, Padje nije mnogo interesantan, izuzev leti, kada voli da voze bicikle ili da idu na bazen.

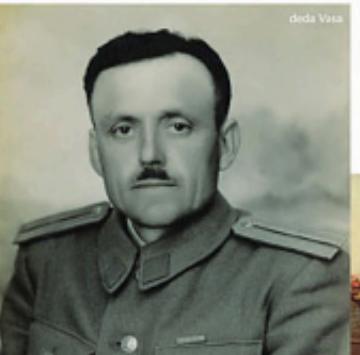
pradeda Mira i prababa Danika

deda Vasa i baba Jovanka

Deda Vasa kao mladič iz Vranjeva (današnji Bečeј) dolazi u Padej i venčava se sa majom babom. Brak im omogućava ukrupnjavanje poseda (7-8 jutara zemlje), što predstavlja solidan kapital tog doba. Uskoro dobijaju sina Živu i čerku Zoru. Vrednoćom i ambicijom ekonomski se stabilizuju šezdesetih godina, kupuju kuću na boljoj lokaciji, a među prvima u kraju, traktor i crno beli televizor. Moj deda je oduvek bio na glasu kao vredan i dobar domaćin, uvek blizak crkvi i pravoslavnim vrednostima. Zlatna sredina je bila, po njemu, pravo mesto i za mene i za sve ostale

sa Žadnjom i deda Vasm

deda Vasa

Vlastini rodbina iz Padeja

članove porodice. Štedljiv po prirodi, bez želje da ikada uzme neki kredit. Pratio je uvek politička zbiranja, bio pretplaćen na list "Poljoprivrednik", redovno odilazio u Vrnjačku banju, a često sa nama na more. Baba, silčnih shvatnjava, bila je umerena u svemu, osim u radu. Motika joj je bila mnogo draža od varjače. Iako nije volela da kuva, pravila je nezaboravne krofne i strudle sa sirom, makom i pekmecem od kajsija. Bila je nepismena i zainteresovan samo za lokalna zbiranja. Za razliku od dede, volela je mnogo da priča, što je njemu odmerenom i smetalo. Od globalnih, jedino je pratila lik i delo Jovanke Broz. Deda, koji nije propuštao dnevnik, (zbog politike i naročito vremenske prognoze) morao je uvek da je zove kada se pojavi supruga našeg predsednika, da baba vidi stajning, frizuru omiljene je imenjakine i da konstatuje kako je "lepa i debela". Žene koje su imale bar desetak kilograma viška, su se bar kod ženske publike tih krajeva, tretirale kao nesavršene i ružne.

Nata

Miloš

Miloš i Nata

Nata, rođena sestra moje baba Jovanke, udala se kao vrlo mlađa za Miloša. Za razliku od većine padejskih porodica tog vremena, oni žive nekom varijantom urbanog života. Nikad nisu gajili stoku, nikad nisu radili fizičke poslove na njivi, dvorište im je bilo u cveću i zeleniju, a kuća uvek uredna i sredena. Lalica, kako su u selu zvali Miloša, je bio poznati proizvodac mente i voća. Uspeno je trgovao sa kupcima iz Slovenije. Bećar u duši, svaki dan je provodio sate u kafani, pijuci špricere i igrajući Tronfe, Sedmice i druge kartarske igre. Često je odlazio u Peštu, banju Đalu i druge madarske gradove u provod. Nisu imali dece, te je to pojačavalo našu prisnost i njihovu želju da što češće boravimo u njihovoj kući. Njihov dom i način života, oduvek su predstavljali lagani i bezbršni varijantu života na selu.

Mata Zora, baba Jovanka i Milka

Živa i Milka

Moj ujak (rođeni brat moje majke) i ujna su bili čudna kombinacija muža i žene suprotnih životnih shvatnjava. On neozbiljan, veseli i lenj, a ona vredna i ambiciozna. Kako nisu imali dece, okrenuti jedan prema drugom, većito u odmeravanju snaga i Milkoj želji da ga kontroliše. Žadnina, kako smo ga zvali, pamčbu po veseloj bezbršnosti, autentičnom odevanju u kome je poređ delova odeće uvek bio neki drot (žica) koja simulira kaš ili drugi pomoći element koji ga je činio veselo-zapuštenom osobom. Svoju ujnu Milku pamtim kao osobu koja me je volela i spremala najlepši dunst od kajsija i bresaka.

Baba Danilka i deda Pera iz Taroša

Baba Danilka (majka moga oca Žive) i deda Pera su, po mnogo čemu, tipična vojvodanska porodica tog vremena. U ranoj mladosti izuzetno siromašni, ali kasnije svojom vrednoćom i naglim boljstikom života na selu krajem šezdesetih godina prošlog veka, postaju uzorni domaćini, među naprednjim u selu. Deda Pera, u ranoj mladosti snajder, kasnije poljoprivrednik, je bio miran, povučen.

baba Danilka i deda Pera

Čika Radislav i Nina

Čika i Nina iz Taroša

U svojoj mladosti, moj stric Radislav, zvanji Čika je bio nestalaš i pust. Za razliku od svog brata, nezainteresovan za školu, ostaje sa svojim roditeljima u kući i bavi se poljoprivredom. Venčanje sa Ninom, vrednom ženom blage naravi, ga menja i on postaje ambiciozan poljoprivrednik, čuveni proizvođač krompira i kupusa u Baratu. Uspešan trgovac, poznat po velikoj galerni i gužvi koju napravi u selu gde dolazi sa kamionom punim robe. Ne retko, uspeva da kupcu prodá dva putá više kupusa, nego što mu zaista treba. Čuvena je i njegova komparacija "Od posebnog, posebno", sa kojom je želeo da istakne kvalitet nekog proizvoda. U mladosti veliki ljubitelj boksa i šaha, a danas fudbala.

Njegova žena Nada (Nina) je bila očljenje blagosti, poštenja i spremnosti na kompromis svake vrste. Dočekivala nas je uvek sa mnogo radosti i ogromnom željom da nas što bolje ugosti. Pečenu pištelinu, gušću jaju i krompira nam je redovna spremala, te me ova jela i danas podsećaju na nju.

Vlastini rodbina iz Taroša

Kada smo dolazili u goste baba Danilka ga stalno kritikuje i savetuje: "Aide Pero, pitaj decu nefto!" Za razliku od svog muža, baba Danilka je uvek bila dominantna i pravi voda familije. Sav zaradeđen novac, stajao je kod nje, ispod kprara i medu posteljinom, i svi su morali njoj da se obrate za troškove. Mislim da je sa svojom snajom, Ninom patentirala

"taroški poljubac" (dvaput u obraz i treći put skoro u usta). Takva sručnost je bila vrlo neobična za to vreme, jer smo se u Srbiji tada prilikom susreta svi ljubili samo dvaput.

Verovatno je jedan od razloga za takvu sručnost, bila nemogućnost da me vidi češće (u Tarošu sam odlazio tri, četiri puta godišnje).

Radislav i Ivana

Nova i Kovica

Posle Smilje, svoje čerke, stric Radislav i strina Nada dobijaju sina Novu 1962. godine. U dečinstvu dobar i poslušan, uvek spremjan da pomogne u poljoprivrednim poslovima. Kao mladić i dalje vredan u poslu, a raspoložen da zapeva, nazdravi i popije u društvu. Veliki ljubitelj motora i automobila, Lada pogotovo. Sa prvom ženom Bebom dobija dvoje dece, Ivanu i Radislava. Sa drugom, Kovicom, zadnjih nekoliko godina pronalazi mir porodičnog života u Tarašu. Kao veliki ljubitelj cveta, reda i higijene, Kovica u kuću donosi pedantnost i blagost u razumevanju života tri generacije u istoj kući.

Smilja i Zdravko

Moja sestra od strica Smilja, je oduvek svojom visinom skretala pažnju na sebe. Ne zna se na koga je "povukla" do svojih 195cm, te je dugo igrala i košarku u Zrenjaninu.

Po završetku srednje škole radi u Banatskoj baci do svoje preвремene penzije. Sa mužem Zdravkom dobija dvoje dece, Daliborku i Stevu. Zdravko po profesiji mesar, za svojom ženom ne zaostaje u visini, ali se razlikuje u temperamento. Dok Smilja uvek o nečemu brine, on je opušteni lala, veliki ljubitelj hrane, društva, kafana i lova.

Vlastina rodbina iz Zrenjanina

Daliborka i Steva
Svoju visinu sigurno su nasledili od majke Smilje, dok su od Zdravka povukli staloženost i mirnoću. Ljubav prema odbojci, plivanju i stonom tenisu ogleda se u Stevinom sportskom držanju. Iako je završio vojnu akademiju, ne radi više u vojski. Sada živi u Zrenjaninu, ali više vremena provodi u Beogradu, gde mu živi devojka Maja. Njegova sestra Daliborka od udaje za Aleksandru živi u Beogradu. Paralelno sa studijama medicine dobija čerku Ivanu. Sada je doktorka na staziranju-čeka posao i drugu bebu.

Prandeda po majci, Nedeljko Popov

roden 1892, one davne godine kad i Joško- kako je iz neskrivenje mržnje zvao Josip Broza, bio je u mlađosti prgava ličnost sklon bećarskom životu, spalažljiv, duhovit i pun priča u kojima je on sam, naravno, glavni akter vredan svakog divljenja. Neke od epizoda iz njegovog mlađalackog

doba su :

- ono kad je kao mladić pobegao u atar sa Marinom, bogatom miražicom, ali ih je u namerni da otpočnu zajednički život, osjetila četa žandarma, i jedinici Marini vratili besnom joj ocu.

- ono kad je za dlaku izbegao streljanje kao deserter u austrougarskoj vojsci (zato što je radije pučio sebi u nogu nego, preko nišana, na braču Ruse)

- ili ono kad je pripit napravio čitav karambol i izazvao opštu tuču u seoskoj kafani, jer nije dao svircima da sviraju Madžarske pesme, pa je potegao sifonsku bocu sa soda-vodom i opaučio po glavi pripadnika nacionalne manjine, koji je želeo čuti "Ozo sepi..."

- ili ono...

ma bilo je tu priča i priča, ali je ona priča o Marinu koja je imala "sto dukata brez dva" (98) ostala kao jedina koja se mogla čuti od njega zadnjih godina života. A poživeo je, bogam, do svojih 92.

Njegovu venčanu suprugu, Durdinu, pamtim kao mirnu, blagu, poslušnu, kućevnu i do zadnjih dana, vrednu ženu, dakle, kao suštu suprotnost svoga muža.

baba Ivanka i deda Ljubiša

Od svog oca je nasledila veselu prirodu, a od svoje majke sklonost ka ekonomisanju i kućnim poslovima. Imala je toliku moć pamćenja koliko je šta platila, da je u pola noći sa neverovatnom sigurnošću mogla izbitati cene pojedinih stvari u kući koje je kupila pre 15, 20 godina, sve do paru. Reklo bi se da je bila i trgovac u duši. Jednom joj je jedan Ciga, korme je prodala kravu, dodelio kompliment da je veća cigarka od njega, jer je pristao na cenu za koju je mislio da nikad neće pristati. Vez, strikanje, heklanje i ukrášavanje životnog prostora bile su joj preokupacija zimi, a leti se radilo na rjavi i sadila bašta, dok je preko celih godine bilo posla sa stokom i oko Živine. U međuvremenu, stizala je da otputuje na čuvene šoping ture do Segedina- po amajirane šerpe i lonce, Trsta- po nakindurenu lutku sa kosom od vunastih sarmi, koja je dobila počasno mesto, sa sve raširenom bogato nacigovanom haljinom, na sred bračnog kreveta u "zadrži" (gostinjskoj) sobi, i Rumunije - po pamučni veš i keramiku.

Dakako je kvalala i mesila...!...I ništa joj nije bilo teško! Najviše od svih nas, četvoro unuka, volela je Duleta, a tu naklonost nije ni skrivala. Neostvarena Želja joj je ostala da doživi da se Dule oženi. Zakasnio je godinu dana (1999).

Deda Ljubiša Markov je bio ozbiljan i čutljiv, delimično iz tog razloga, što je kao simpatizer pokreta otpora u II svetskom ratu, bio odveden u radni logor u Francuskoj, i tamo proveo 2 godine uz težak fizički rad i svakodnevno gladijanje. Vrativši se odande, posle oslobođenja, dugo je patio od nesanicice, ...godinama. Pamtim ga da nam je, kao deci, meni i bratu, pričao priče o zecovima kako se kartardon za malerim astalom u ataru pored njive na kojoj je radio. Mislim da smo mu, onako, ozbiljnom, i verovali. Umro je jednog leta u svojoj 62. godini, radeći na njivi, sa špicicom za poliranje krompirove zlatice.

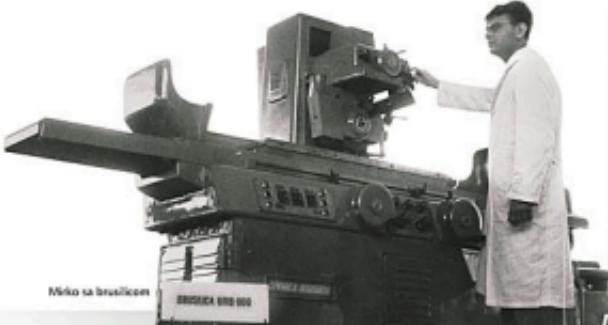
deda Žarko i bašta Bojana na venčanju

Baba po ocu, Bojka Savić udala se 20-tih godina prošlog veka za mog dedu **Žarka Savića** koji je bio uvek ozbiljan i namrgoden (umro je nedочекavši venčanje mojih roditelja).

Živeli su na salašu u Senčanskom ataru u Bačkoj i izrodili 8 dece. Moja tetka Katarina bila je najstarije dete, a moj otac Mirkо, najmlade. Njihova sestra Milica je kao devojka poginula na Sremskom frontu 1945., te posle oslobođenja baba Bojka ili Seda majku (kako smo je Dule i ja zvali) prelazi u Sentu pa u Beograd kod najstarije čerke, i napisletku, u dubokoj starosti i kod nas u Sarajevo. Pošto nije pokazivala naročita osećanja prema meni i bratu, a retko smo je i vidali, Seda Majku uglavnom pamtim po malenoj staromodnoj kožnoj torbici iz koje je, je pažljivim, opreznim otvaranjem (uz kratak zvuk klipsa), vadila papirne novce koje nam je dva puta godišnje davala za sledoled. Tatini Brat Nikola i sestra Nevenka vodili su neuredan život i umrli su, a nismo se ni upoznali. Nevenka je dobila čerku 1950.-te, Milicu.

Tata Mirko Savić i mama Bojka su se venčali 1962. u najužem porodičnom krugu, jer je moj tata bio kategoričan u stavu da je skromnost najpoželjnija vrlina, te su tako planovi mamine mame, da se napravi velika svadba pali u vodu. Taj trenutak nije ostao zabeležen nijednom fotografijom, što je mojoj mami sada jako žao.

Pored skromnosti (koju je nasledio kao poslednje, osmo, dete u siromašnoj pačkoj porodici), pravednost, disciplina, samodisciplina, poštovanje, žed za znanjem i odlična memorija imali su i još uvek imaju, posebno mesto u tatinom karakteru.

Među sve te, nesumnjivo, dobre osobine, umuvala se, nekako, i tvrdoglavost koja je kriva za to da ni za živu glavu ne bi priznao svoju ni najmanju grešku. Tata je studirao mašinstvo i živeo skromno u Beogradu, žureo da što brže i sa visokim ocenama završi studije.

Mama je rođena 1942. u Padeju kao prvo dete. Posle završene osnovne škole po izrazitoj želji njene matere, odlazi na dalje školovanje u Žrenjanin u srednju ekonomsku. Tu stanuje kod nekih rođaka i živi skromno sa mišavim džeparcem. Pošto je vaspitana da bude poslušna i skromna, prva kapri pantalone kupila je krišom, štedeći od novca za hranu.

I još jedan detalj vredan pomena: Malo koja gospoda se može pohvaliti u današnje vreme, da je videla svog zeta pre nego što je i pomisila da će jednog dana uopšte imati čerku. E... to moja mama može...

Po završetku školovanja, zapošljava se u Adi. tu su se i upoznali mama i tata, u Adi, varoščici na Tisi.

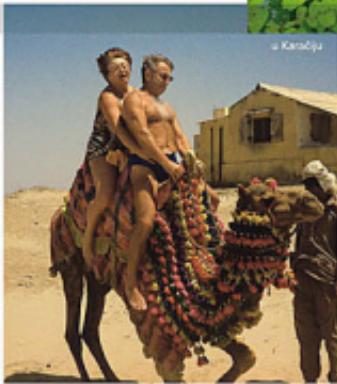
Svom dragom Ivanu
od bake i dede
Sarajevo, 27.01.1993. god.

R odilo se unuče
O d kćeri naše rođene.
D jurdjevak će da procveta
E vo nam skoro proleća.
Njemu će prve laste
E uforijom detinjstvo da slave

U neka bolja vremena,
N akon sveopšte ludosti,
U prikos tuzi, žalosti
K oje sad vladaju ovim podnebljem
A kad se putevi otvore,
I vane mili voljeni,
V elika sreća nas čeka - vidjenje.
A zagrljava toplih, poljubaca ne
N eće ti nikada nedostajati
A ko nas sreća ne zaboravi.

Dule i ja smo se pojavili
1963. i 1965. 1968 se selimo
za Hrasnicu i prelazimo u
Sarajevo desetaku godina kasnije.
Iako tata insistira na tvrdnji da
je dogovor u kući između njega
i mame uvek bio prisutan,
ipak je ona bila uvek ta koja
je popuštala u svemu.

Svo vreme rata bili su u
Sarajevu, a veza sa njima
je bila u obliku putovanih
kontakata putem radio
amatera, pisama preko
Adventista i Crvenog krsta.
Održala ih je samo neopisiva
jaka želja da se ponovo
sastanemo, kao porodica, i
to u proširenom izdanju. Za Ivanovo rođenje su saznali mesec dana kasnije, a proslavili su ga u podrumu
sa komšijama uz flašu dobro čuvanog viskija i uz zvuke granata. U jednom od sledećih pisama stigla je i pesma...

Ducina tetka Kaća i teča Dragutin

Tetka Kaća i Dragutin Božović
U toku II svetskog rata Dragutin je bio komesar Pratećeg bataljona Josipa Broza Tita, blizak partijskom vrhu. 1952. zbor neopreznje, bezazlene izjave u razgovoru sa Aleksandrom Rankovićem, lăjavaju ga slobode, oduzimaju čin i šalju na Goli otok. Vrativši se, vanredno upisuje ekonomiju u Žemunu i upoznaje 1957. moju tetku Katarinu. Vodili su miran i uredan život a odmore

provodili na dve najpoznatije Gore u onoj Jugoslaviji, zimujući na Kranjskoj i letujući u Crnoj. Blag i povučen, teča nije imao gotovo nikakvih želja, sem jedne jedine - da triumfuje u svakoj partiji šaha, bilo da igra sa vrsnim majstorom ili neukim detetom. Kaća je u ratu a i posle njega radila kao medicinska sestra, a u penziju odlazi relativno rano. Danas, živeći sama druži se sa komšilukom i vodi vrlo oprezan i umeren život, tako da je odličnog zdravlja, iako ima 84. godine.

Durka i Mica

Sestra Mica i Đurka Čonka

Moja sestra od tetke Neverke, po ocu, imala je tegobno i nimalo srećno djetinjstvo. Sa svojim mužem Durikom iz Kanade upoznala se preko fotografija, pisama i zajedničkih prijatelja. Senu narušta 1988. i odlazi za Vankuver, gde se i udaje za Đurku. Trenutno žive u Kelowni (Kanada). Nemaju decu i bave se hobijima, gajenjem biljaka i lovom na kanadiske loptatore, pri čemu će se, najverovatnije od ove godine držati manje opasnog povratarstva, pošto su jesenjas imali vrlo blizak susret sa ljetim grizljivim u kanadskoj nedodiji, a koji se završio, na sru sreću, uspešnim begom. Ona je jedna divna osoba, koja je konačno našla svoju sreću na dalekom kontinentu, a sanse da se ponovo vidimo, su na žalost veoma male.

Ducini tetka Zora, teča Mihajlo.

Tetka Zorka i Mihajlo Kovačić

Mamina sestra se upoznala u Novom Sadu sa, za ono vreme, ekscentričnim, Somborcem. Duža kosa, brkovi, šesiri, tetovaža... nikako se nisu uklapali u sliku pristojnog i perspektivnog zeta. Pošto nije uspela da upiše medicinu, što joj je bila velika želja, tehnologija hrane je bila loša zamena, te ubrzo napušta studiranje i udaje se za Miletu. Posle venčanja započeli su zajednički život u Somboru kao podstanari. Zaposlili su se oboje u poštiji, dobili čerku Gordani, i uz napore sazidali kuću, koju su kasnije, iz praktičnih razloga, menjali za stan u Beogradu. Moja teta je uvek bila okrenuta porodici i pravoslavlju, dok Milet najviše interesuje trgovina, fudbal i unuci.

Sestra Gordana i Damir Popović su se prvi put sreli u Padaju jednog leta, kada su kao srednjoškolci došli u posetu Goci svojoj babi, a Damir parodici svoga druga. Posle 6 godina zabavljanja, venčale se i ubrzo dobile sina Uroša, a zatim i Dimitrija. Žive skladnim životom mlađeg bračnog para na Dorčolu.

Dimitrije i Goca

Kao drugo dete oca Vase i majke Jovanke potpuno se razlikuje od svog brata Žive. Dok je moj ujak bio nestasan i pust, naša majka je vredna, poslušna i odana roditeljima. Po završetku školovanja u Padaju i Adi, prelazi u Zrenjanin, gde upoznaje svog prvog muža, mog oca Živa. zajedno upisuju Ekonomski fakultet, venčavaju se i počinju zajednički život. Godinu dana posle mog rođenja, razvode se. Majka prelazi u Beograd, gde joj roditelji uskoro kupuju kuću, otac Živa ostaje u Zrenjaninu, a ja odlazim kod dede i bave na selo. Udale se drugi put, za Nikolu Arčimovića i dobija drugog sina Dragana. Džoni (Nikolin nadimak) je bio šarmantan, obrazovan, zgodan, ali nedovoljno ambiciozan. Po završetku Šeste muške gimnazije, napušta fakultet i zapošljava se u Gradskom statističkom zavodu i nažalost radi poslove ispod svog kapaciteta.

Iako mi je bio očuh, uvek sam ga zvao-tata.

Nikolin otac, deda Cokan i tetka Dara, ovaj brak i dobijanje unuka, prihvataju sa odusevljjenjem. Tetka Dara sa svojim kulinarskim i plastičarskim iskustvima iz Beča i naša majka sa vojvodanskim, čine mnogobrojne ručkove i večeri nezaboravnim. Porodična slava Sveti Arandel je posebno bila upečatljiva sa svinskiim i pileticim pihtijama, šunkom u aspiku, saličicima, princes krofnama, Rozen tortom... Uz specijalitete, rodbina i prijatelji (Badža, kum Beli, Ivanka, Korkodelovići, Nešići, Kinče i Savka...) uživali u Džonijevim vicevima i starogradskim pesmama, koje je obično počinjala majka uz podršku supruga. Te

sedamdesete su našoj porodici bile i najlepše. Naša ambiciozna majka uz pomoć roditelja sa sela je uticala da materijalno živimo bolje, dok su deda Cokan i Džoni davali svojim šarmom i obrazovanjem duhovni boljstak. Krajem osamdesetih se oprštamo od deda Cokana i teta

Dare, a početkom devedesetih, nažalost i od Džonija.

Staro prijateljstvo sa Mikom Mihailovićem, mužem njene pokojne drugarice sa posla, prerasta posle više godina u treći brak naše majke. Ona prelazi da živi na Novi Beograd, u stan čika Mike, kako smo ga svi zvali. On je mašinac, ljubitelj pecanja, književnosti i uzgoja sobnih biljaka. Kako nije imao svoju, obožavao je našu decu.

teta Dara, Dragan, teta Svetlana iz Švicarske, deda Čokan, mama Zora, Vlasta i Đorđi

Kada se rodio 1969. postaje međimac u porodici. Meni zabavan, majci drag, ocu Nikoli prvo dete, a dedi Čokanu i baba teti, Dari, prvo unuće. U desetinu Šamantanin i neslašan, pomalo razmažen od svih nas, najviše od dede i babe. Od oca nasledjuje sklonost ka majstorisanju, ljubav prema čitanju i težnju da u društву dominira, pogotovo glasom. Njegovo ime se nalazi u dnevnicima većine beogradskih srednjih škola, jer se nije mogao odlučiti u izboru svog budućeg zanimanja. Radeći kao konobar u diskoteći Pravnog fakulteta, upoznaje Maju, devojku iz Kruševca, sa kojom se uskoro i ženi. Da li zahvaljujući Maji, ili godinama, Dragan postaje ozbiljniji,

Dragan i Maja na venčanju

mama Zora i Vlasta

Đoka Mika

uglavnom okrenut poslu i porodici. Ova promena se pogotovu vidi po dobijanju čenke Tamare 1992. Pored ljubavi prema Maji, sredinom devedesetih otkriva novu-gips! Svojoj drugoj ljubavi posvećuje maksimalnu pažnju minimum 10 sati svakoga dana, sem nedelje. Njegova prva ljubav nije najsrđnija zbog druge, ali sve traje godinama, najviše zahvaljujući Maji, koja organizuje porodični život, radi u pošti i brine o svim stvarima o kojima moj brat nemre vremena.

Kao malo, čerka Tamara je po svom ponašanju podsećala na svog oca-i likom i ponašanjem. Simpatična, vesela, nemirna, uvek u akciji. U školi su joj omiljeni srpski i ruski jezik. Voli mnogo da čita, a dugo je igrala i odbjoku. Danas je ona Šamantanina učenica Šeste beogradskog gimnazije, koja slobodno vreme najviše provodi igrajući "street dance" u svojoj hip-hop grupi.

Tamara

A color photograph of a man and a woman sitting outdoors. The man, on the left, is wearing a white tank top and blue pants, holding a bunch of yellow grapes. The woman, on the right, is wearing a straw hat and a green and white striped shirt, also holding a bunch of yellow grapes. They are surrounded by green grapevines.

Živa i Duška

Moj otac Živa od ranog
detinjstva je bio miran,
fin i poslušan. Taj deo života
provodi sa roditeljima i
bratom u Tarošu.
Školovanje u Žrenjaninu
ga menja i od tada
pokazuje sklonost ka
lepotom oblaćenju i
izlascima sa društвom.
Ekonomiju upisuje u
Beogradu i bez problema
je završava. Veliki ljubitelj
uzdžbenika i protivnik literature
(odugek se zajebavao da je od
svih knjiga u životu pročitao
samo jednu-“Moca ide u školu”).
Voleo je da prati sport na televiziji
(boks i fudbal) i da igra isključivo
šah sa svojim bratom. Na fakultetu
upoznaje moju majku Žoru, sa
kojom ostaje u kratkom braku,
dobija prvog sina, pišca ovih redova.
Zeni se uskoro ponovo, Duškom
iz Žrenjanina, sa kojom
dobija drugog sina Mišu.

Tih godina žive zajedno sa Duškinom čerkom iz prvog braka, Svetlanom. Od šezdesete godine, kada je počeo da radi, bio je direktor mnogih zrenjaninskih firmi. U zavisnosti od doba dana i mesta delovanja, pamtim ga kao tri prilično različite osobe. Na poslu, uvek doteran, konkretn i od akcije; u kafani (u kojima je proveo dobar deo života) kicob, veseljak, ljubitelj dobre pjesme i špricera; u kući opušten, blag i usporen. U kući je voleo da rukovodiće preputstvu supruzi Duški. Dok mu je prihvadet desetak godina braka predstavljala lep par za mnogobrojna kućna i kafanska druženja, Duška ranu penziju provodi najčešće u kući, pretežno u kuhinji ili u očekivanju familije, rodbine i gostiju.

Milica, Mila i Svetlana

Vlastini tata, brat, sestra Žrenjanin

Mila i Milica

Moj polubrat po ocu, a drugo Duškino dete. U toku školovanja pokazuje talent na crtanju i izradi maketa. Nažalost, ne uspeva da od toga napravi svoju profesiju. Ženi se u svojoj tridesetoj sa Milicom iz Elemlira, sa kojom dobija dvoje dece, Anju i Živu. Veliki je ljubitelj pecanja, Hi-Fi opreme, kućnih ljubimaca i egzotičnih hobija... Takmičarski karakter pokazuje kod kuvanja ribljih čorbi, a ističe se praviljenjem dobrog roštilja. Za razliku od mog brata, snajka Milica se bavi konkretnim stvarima: poslom, brigom o deci, kućnim budžetom... Po majci madarica, unosi puno energije, reda i veselosti u porodicu. Iako po mnogo čemu različita od Miše, zajedno čine srećnu kombinaciju.

Milica na matici

Anja

Živa sa Nemanjom

Anja i Živa

Anja, fina i umiljata, oduvek je bila mezikica u porodici. Voli pop pevače, filmove i svog kućnog ljubimca- psa Fibiju. Završila je školu za krojačicu, a od skra počinje da radi u supermarketu.

Njen brat Živa je gimnazijalac, snažne grade i sportskog držanja. Svoj karakter i stav nasledio je od svog deda iz Elemlira. Najviše ga interesuju fudbal, izlasci i skijanje.

Detinjstvo u Padeju...

Prvu godinu, kao beba provodim u Zrenjaninu, a posle razvoda roditelja prelazim kod dede i babe u Padi. Prvi dogadaji kojih se sećam je sahrana mog pradeda Mite i trenutak kada mi je drugarica iz zabavista, Andelka razbila ciglom glavu. U to vreme smo se često "igrali doktora". Učestvovali su i dečaci i devojčice, bilo je delimičnog skidanja i previjanja vlažnim maramicama. Isključivo dečjačka igra je bila "topanje". Cilj je bilo napraviti od blata grudvu i svom snagom je zakucati za fasadu kuće, i naravno napraviti najveći trag i najjači presak. Pored ovih, za današnje vreme čudnih igara, igrali smo i standardne poput žmurki, između dve vatre...

Zimi je hokej bio jako popularan. Sa komšijom Radom, na zaledenim barama, uz drvene štapove i parče cigle jurili smo po ledu, naravno bez klizaljki. To su bile zime sa puno snega, tako da smo majku, koja je vikendom dolazila šinobusom iz Beograda, dočekivali velikim sankama sa konjskom zapregom. Prvi i drugi razred osnovne škole sam završio u Padeju. Školske dane pamtim najviše po prvoj simpatiji, Mumuški, sa kojom sam kasnije u toku studiranja bio u kraćoj vezi.

Vlasta - detinjstvo...

prvi razred osnovne škole u Padeju

Sedamdesete...

Upis u Šestu beogradsku gimnaziju, donosi novu atmosferu i novo društvo. Sa Perom, Dokom sam sedeo u klupi i provodio najviše vremena van škole. Boravak u gimnaziji je bio interesantan iz više razloga. Sa ocenama nije bilo problema, a na nekim časovima je situacija bila opuštena maksimalno. Tada sam i počeo sa omiljenom disciplinom-dobacivanjem za vreme časa i davanjem nadimaka. U već pomerenom trećem razredu sam uz totalnu opuštenost, položio vožnju i jedini u odjeljenju dobijao od roditelja Pezejca na neograničeno večernje korišćenje. Na ekskurzije se išlo na Ohrid, Bled, Tjentište i Poreč. U autobusu je dominirala zabava sa pevanjem, ne retko partizanskih pesama, a uveče prva pijanjska od Prošća. U trećem razredu, na ekskurziji sam se prvi put "tržilno ponašao", boraveći veći deo vremene u sobama društvenog smera. Tada se vrlo lako oseće blagodeti slabe konkurenčije (dečaci su bili u ogromnoj manjinji).

Porođično, to su bile najbolje godine. Najlepši su svakako bili česti odlasci za Padi. Putovali smo kolima svakog drugog ili trećeg vikenda i to uvek uz starogradiske pesme sa kasetofona. Tada su majka i Džoni postajali prateći vokali Cunetu, Zvonku, i to sve glasniji kako smo se približavali selu. Ništa manje interesanti su bili u česti odlasci u Sombor. Majčina venčana kuma Mira i Mijo, njeni rodaci sa salaša u Bukovcu, su bili ne samo zabavni, već i neobični poljoprivredni, skloni gradskim navikama, pozorni i putovanjima. Ja sam izuzev tronodeljnog boravka na moru, ceo letnji raspust provodio kod dede i babe. Danju sam im

pomagao na njivi u poljoprivrednim radovima, a popodne odlazio na kupanje na Tisu ili na manju reku Zlaticu. Uveče se išlo u diskò ili u Lovački dom. Tada sam se najviše družio sa Rašom, Acom Pećem, Saletom, Amerikancem, Radijom, Svetlanom, Snežanom... U Padi su dolazili mnogi koji vode poreklo iz tih krajeva, a u međuvremenu su prešli za Beograd, Novi Sad, Sarajevo ili Suboticu. Tada počinje i druženje sa Duletom. Pravili smo i razne gluposti prigodne za to doba, poput "betonirnja" (popješ nekoliko korjaka, pa predeš na pivo), preko noćnog branja voća u čuvanim voćnjacima, "krade" lubenica sa kojima smo se više gadali nego jeli... Madaricama smo bili ciljna grupa, te su nam olakšale mnoge pubertetske i mladalačke dane i noći. Hteo bih ovom prilikom, lično da im se zahvalim.

Prelazak u Beograd...

U toku mog boravka u Padaju deda i baba kupuju kuću majci na Crvenom krstу u Beogradu. Ona uskoro upoznaje Nikolu Čimovića i udaje se po drugi put. U trećem razredu prelazim u Beograd. Kao stidljivo dete sa sela, teško se nalazim u početku i treći razred završavam sa dobrim uspehom. Gordon Koteković mi je najbliži drug

u tom periodu i mnogo mi pomaže da se prilagodim gradskom životu. U toku četvrtog razreda situacija se popravlja, a od petog sve teže normalna, pogotovo u školi. U slobodnem vremenu uglavnom smo se bavili fudbalom, igrajući ga u ulici na igralištu između dve bandere sa državljicom iz kraja koje su tada činili Aca.

Čutura, Raske, Raša, Viada... Početak puberteta pamtim po stalnim pokušajima da stupimo u fizički kontakt sa devojčicama. U tome su nam uglavnom pomagale "fote" i "stiskavci", tj. ples sa devojčicama uz lagane stvari i balade.

Pamtim i osvojena drugo mesto za našegdeđe defaku

→ Město i Němci na užití

to za najčešćeg dečaka u razredu, koje su mi devojčice saopštile dok su dolazile da beremo trening u našem dvorištu u Janika Lisičaka 5. Sedmi i osmi razred predstavljali su moje delimično oslobođanje u ponašanju prema vršnjacima, a ono totalno, nastupiće u trećem razredu gimnazije.

Studiranje

Studiranje nije bilo lako i trajalo je 8 godina (u redovnoj varijanti traje 5). Deda i baća su bili prešreći, jer su unuka izveli na pravi put, a mama je ponosno očekivala da će se sin zaposliti u nekom Energoprojektu, ili sličnom gigantu tog vremena. Dok je studiranje bilo zamorno, ostale aktivnosti su krajem sedamdesetih i početku osamdesetih su bile vrlo interesantne. Išli smo redovno na sve Zvezdine utakmice, pravili smo uzbudljive žurke u odsustvu matoraca, odazlili četvrtkom u KST (diskoteku na fakultetu...) Sa pojavorom novog talasa u muzici 1980. došlo je do velike euforije u noćnom životu. Išlo se u Akademiju na koncerte Idola, Filma, Azre, i na mnoge beogradске žurke, kod ljudi koje nismo i smo

Digitized by srujanika@gmail.com

vro slabo poznavali. Uvek se bilo u velikim grupama (Pera, Dekac, Mita, Čuki, Miča, Obrad, Mogambo, Suzana, Roman...) sa obavezno pozitivnom atmosferom i mnogo igranja i skakanje uz hitove beogradskih i zagrebačkih grupa. Alkohola je bilo dosta,

Vlasta - mladost...

53 Tornom i Dolkom ingred Šeste

droge uopšte ne, jer nam je muzika, uz devojke, bila dovoljna. Ova euforija je trajala nekoliko godina, a kasnije sam u drugom okruženju, sa Šinjom i Mikijem, izlazio češće na Višu ekonomsku i Mašinac na igranke. Od 1981. godine, selim se na Medaković, gde sam živeo sam, poluizobilno stidirao, sa Dekmom učio i gde smo ponovo aktivirali staru zabavu -telefoniranje nezpoznatim osobama, uglađivam se oglašu i zajebavaju istih. Imao sam i dve vesele stanarice iz Zenjanina, a kasnije i stanare Vuju i današnjeg prijatelja Zeku. Negde sredinom osamdesetih u Padaju upoznajem Vuru, kojoj tada nisam bio previše interesantan, te smo se vidali samo leti i ponekad čuli telefonom.

Detinjstvo Sarajevo
Od dolaska u Sarajevo postajem mirenja i zatvorenija, na što je delimično uticalo novo okruženje i društvo. Pred kraj osnovne škole Maja i ja postajemo nerazdvojne drugarice, tako da je bilo sasvim logično da mi ona i postane kuma na venčanju. Polaskom u srednju školu proširuje se društvo. Prvi izlazi u diskoteke i kafiće vezani su za prijateljstvo sa Sašom, Marženom, Bojanom, Srdanom. Sa Bojanom sam od prvog razreda sedela u istoj klupi i postajemo nerazdvojne, a šale, řege, komike, /ano baš!, nikad nije nedostajalo.

Čini mi se da je prvo čega se sećam iz najranijeg detinjstva, bilo to kad me je pregazio bicikl u Adi, u trenutku istaćavanja iz berbernice na ulicu. Mora da sam imala blizu 3 godine. Te iste godine smo se preselili u Hrasnicu kod Sarajeva. Polazim u obdaniste, kasnije u školu i iz tog perioda su upečatljiva sećanja vezana za stalne tuče sa Eskom, vaspitačinim simom, iz kojih je dočni dečko uvek izlazio kao gubitnik. Stičem prvu najbolju drugaricu, Suvađu, a meni postaje neopisivo zanimljivo da kod nje obuvam priglavke, jedem bestilj, sedeći u turskom sedu na podu, dok joj se nama povlačila u ugao sobe sa jagrijećom kožom da klanja. Do polaska u 4 razred osnovne škole i prelaska u Sarajevo pratilo me je imidž džambasa ili uncuta. Branila sam starije brata, kad god je bilo potrebe, ne vodeći računa o veličini, polu ili uzrastu protivnika.

u Sarajevu na Blato

Jedan od sretnijih dana u mom životu je i dan kad sam videla na oglasnoj tabli svoje ime na spisku primljenih na Likovnu akademiju u Sarajevu. To je nešto kao da osetite da vam celo telo peva, ali bez glasa, kao neko blago strujanje kroz unutrašnjost, a hodata kao da je gravitacija otisla dorvraga. Otpnlike, tako nešto slično me je snađlo kad sam se zatelesala u Vlastu i kada sam stiskala medju prstima njegov teget šal od kašmira na udaljenosti od 325 km od Beograda.

U to vreme nas četiri upisujemo kurs glume, a glavno zezanje je bilo da u tramvaju, u povratku, imitiramo kolege i pratimo reakcije prisutnih.

Svoju potrebu da se izdvojam po nečemu od okoline, izražavala sam u odevanju. Baš mi je bilo nešto originalno da nosim po snegu usred zime klompe i šarene vunene čarape, pončo do zemlje, tirkizne prugaste pantalone ili suknju od gaze, a rokotu se lakaivali u sve moguće boje. A za matursku svećanost sam, iz revolta, sašila sama sebi klovnovski crno beli kostim. Mislim da me tada niko nije razumeo što sam time htela reći, ali i nije mi bilo bitno (pošto u to vreme ni samu sebe neki put nisam razumela...)

Ustvari, nerviralo me je to što su sada svi odjednom hteli da budu veliki, ozbiljni, zreli i da tako i izgledaju!

Venčanje

Posle trogodišnje veze i svakodnevnih telefonskih razgovora na relaciji Sarajevo-Beograd, Duca se preselila za Beograd oktobra 1989. godine. Venčanje je bilo dva meseca kasnije, 30. decembra. Broj gostiju na svadbi je bio predmet međusobnih polemika. Duca je želela malu svadbu sa dvadesetak prisutnih, moji roditelji su bili za varijantu 120-150 gostiju, a njeni su bili neutralni. Na kraju je došlo do kompromisa- osamdesetak gostiju u kafani. Duca je za svadbu sama kreirala i sašila svoju "venčanicu"

sa kumovima na venčanju

i moj svadbeni sako, dok mi je Zeka kao sponzor, pozajmio svoju burmu. Sa kumovima Perom i Majom, Jankovićima, Aranđelovićima, rodbinom, porodičnim prijateljima venčanje je održano u opštini Savski venac, a veselje u kafani Vračar. Uz starogradske pesme i narodnjake, tamburaši su se uglavnom fokusirali na Duleta, pošto su saznali da Zvi u Londonu. On se, poput mene, najviše i nagnio i naravno bio najveseli. Tada je bio u vezi sa porodičnim favoritom za snaku-Sanjom. No, favoriti ne pobeduju uvek. Za naše prijatelje smo sutradan organizovali žurku u stanu na Medaku. Reprizu svadbe za rodbinu koja nije bila u Beogradu, organizovao je moj otac u Zenjaninu. Sve je bilo u redu, dok nisam pomešao ribu, kolače i pivo... Na svadbeno putovanje nismo ni otišli, ostavivši ga za neko drugo vreme... (a to drugo vreme nikako da dode...)

Venčanje

na Divčibarsku...

Ivan

Istog dana, tri godine posle našeg venčanja rodio se Ivan. Kum Pera je odbacio druge predloge imena (Vanja, Igor...) na žurci povodom rođenja. Koliko je bilo pijano i veselo, vidi se na jednoj od narednih strana. Mama ga je kao bebu čuvala danju, a tata noću. Bio je ljubimac komšinice

Dreće i majke joj Njanje i obe su ga često čuvali. Kasnije je tu ulogu preuzeila tetka Vera, dok nije krenuo u obdanšte. Sa dve godine prepoznavao nijanse dvadesetak boja, a nekoliko meseci pričao u ženskom rodu. U poznatom okružnju veseo i živahan, u nepoznatom oprezen i stidljiv. I pored opreznosti, uspeo da tri puta bude u gipsu (pad sa stola, skejt, skijanje).

Mi i deca...

ja Tamarone

Simon, Marko, Ivan, Peća, Sibin, Iga, Kosta, Jovan i Jovana ispred zgrade

U tom periodu se najviše družio sa Pećom, Nenom, Stefanom i Anom iz komšiluka, a kasnije i sa Igorom, Simonom, Sibinom, Dušanom, Đoletom, Vukom, Matejom...

Svog dve i po godine mlađeg brata oduvuk doživljavao kao konkurenta, te su njih dvojica često u stanju koštanja, zadrivavanja i podjebljivanja. U osnovnoj školi bez problema sa učenjem, ali sa umerenim ambicijama. Veliki je zaljubljenik kompjuterskih igara, američkih filmskih hitova, avanturičkih romanâ i fudbala sa društvom. Sa prelaskom u Šestu beogradsku gimnaziju zadržava stare navike i glavne ortake iz osnovne škole - Dejana, Bojana, Vida, Tikevdžiju i Andeloskog. U poslednje vreme povremeno duhovit, katkad i ironitan.

Marko

Kada se rodio, nije bilo dileme oko imena. Crn, snažne grade, umereno nemiran i "kratkog fitilja". Kao i svako drugo dete, lakši za održavanje od prvog. Sa dve godine počinje da ga čuva teta Ljilja, stroga, ali sa puno nežnosti. Omljena zabava bilo jeigranje na platu ispred zgrade sa bratom i društvom iz komšiluka. Glavni drugovi iz ranog dečinstva Miljan i Uroš. Od dečinstva voli brojeve i računske operacije. U obdaništu voleo prerašavanja i imitiranje drugih osoba.

Ivan, Vid, Tirkvedžija, Dejan, Bojan, Andoloski

Kao i brat obožava kompjuterske igre, fudbal, tenis, a od ove godine i skijanje. U školi nema problema, ali kao i brat, bez takmičarskih ambicija. Omljeno jelo mu je Karadordjeva šnicla, a obožava i slatkiše, od kojih neke poput pudinka, ume i sam da napravi. Domaće humorističke serije ne propušta, utvrđujući ih više puta. Kao sedmak najviše se drži sa društvom iz razreda Lazar, Aleksa, Milica, Ana... Od nedavno ga interesuje i crtanje, te redovno vežba na kompjuteru crtajući u Corelu ili Photoshopu, uz naravno maminu i tatinu podršku.

Devedesete...

Stabilizacija u poslu nastupa 91. godine, kada se oboje zapošljavamo u agenciju IMA, gde stičemo prva iskustva iz grafičkog dizajna i propagande. Iste godine osnivamo i porodičnu firmu "SA-Design", kojoj posle par godina menjamo ime u "Studio Aracki". Uz dobre poslovne vesti, dobijamo i Ivana krajem sledeće godine. Kulminacija političke nestabilnosti i početak rata se preklapaju sa tim događajima. Rad u privatnoj firmi nam omogućava solidan standard za to vreme, te smo ekonomsku krizu, inflaciju podneći relativno dobro, ne oskuldevajući u osnovnim potrebama.

Devedesete

Kraj osamdesetih...
Profesionalna dezorientisanost po završetku fakulteta vidi se po tipovima poslova koje sam obavljao od 86. do 91. godine: gradevinski inženjer u projektnom birou (7 meseci), predstavnik fabrike tepiha iz Zrenjanina u Beogradu (3 godine), marketing menadžer u istoj firmi (1 godina), honorarni prodavač svilenih marama (1 godina), konobar u Londonskom pubu (3 meseca), povremeni poljoprivrednik u Padeju (u pauzama navedenih poslova)... Duca, na sreću, nije imala takve oscilacije, te je po završetku akademije, oslikavala svilene marame i radila unikatne torbice u Londonu.

Ducini roditelji u vremenu rata ostaju u Sarajevu, te smo angažovani u slanju pomoći preko humanitarnih organizacija. 95. godine rodio se Marko, te smo potpuno posvećeni deci i organizaciji života u takvim uslovima. Sledеće godine, sa završetkom rata u Bosni, nastaje olakšanje, jer Ducini polako dolaze u goste i pripremaju se za prelazak u Beograd. Najuzbudljiviji period je svakako bilo

Pavia, Cremona, Parma

Devedesete

www.oxfordjournals.org

29. Ovú novčaniciu sa mohlo hrať par litaka níkto.

vreme bombardovanja. Dok smo mi zabrinuto preispitivali ranije odluke za ostakan u zemlji, Ivan je Marko su kao mali i nesvesni ozbilnosti situacije, uživali u novim pravilima ponosa-kupanja-spavalj su obućeni, mogli su ponekad da preskaču kupanje, a svake vrednoći išli smo u skloniště, u kojem je bilo mnogo dece.

Pridržavali smo se pravila, da po oblăčnom vremenu, noću ostajemo u stanu, obućeni i uvek spremni za akciju odlaska u sklonište. Tih nepuna četiri meseca u kompliku je vladala atmosfera međusobnog uvažanja, slegje i solidarnosti. Opasnost nas je sve zbližila.

Političke promene u zemlji, promenili su uminogome i naš život. Bilo standard nam već 2000. godine omogućava prelazak u veći stan u komšiluku. Dok smo se u devedesetim vise držali po kućama, samo povremeno letovali u Crnoj Gori, neopterećeni novcem koga je bilo umereno, novo vreme donosi i pravila ponašanja potrošačkog društva.

To se verovatno najviše vidi po automobilima i mjestu letovanja. U devedesetim smo maštili o automobilima 10 godina starosti, a sada je tema dodatna oprema bez koje odjednom život nema smisla. Odlazak u Crnu Goru može, malo karikirano, da se saopšti samo bližim prijateljima, sa molbom, da ne dire detalje. Tako nam novi standard i izloženost medijima nameće mnogo novih stvari, bez kojih se "više ne može".

Dule

Ducin brat je u detinjstvu bio "mekano zamešen", što bi se u Vojvodini reklo za nežno i osetljivo dete. Sestra ga je branila u dečijim svadama i tučama.

Sa familijom se iz Banata seli za Sarajevo, gde počinje da se menja. Treniranje košarke u "Bosni", skijanje na Jahorini i Bjelašnici, jačaju ga fizički i ulivaju mu neophodno samopouzdanje.

Dule u Mačiku

Dule na Medaku

Duletova porodica

U srednjoj školi ga uz košarku, alpinizam, skijanje i jedan kratkotrajan (bezuspešni) iskorak ka muzici, zanimaju devojke, kafici i noćni život u Sarajevu. Iako mu otac sugerira mašinstvo, kao perspektivno zanimanje, odlučuje da upiše arhitekturu. To se pokazalo kao prava odluka, jer danas ima posao koji voli i odlično radi. 1988. godine odlazi za London. Profesionalno lutanje traje par godina (trgovina, prodaja time share apartmana) i nakon toga odlučuje da osnuje svoju privatnu kompaniju "Design solutions". Radi projekte poslovnih objekata i kuća u Engleskoj, Irskoj, na Barbadosu, a od skora i u Beogradu. 1999. venčava se sa Majom iz Sarajeva i dobija dva sina Nikolasa i Aleksandra.

Kod vaspitanja i ophodenja sa decom, opušten je i ne ispoljava preteranu brigu za mnogobrojne sitnice, kojima mi u našoj zemlji zasipamo našu decu. Kada je posao u pitanju, Dule je spremjan da mu se totalno posveti i do 12 sati dnevno. Čini mi se da mu tek česti dolasci u Srbiju i ovađašnji opušteniji način života, omogućavaju da se odmori i uživa. Ovakve trenutke sebi pruži svake godine, jedrenjem na Mediteranu i skijanjem u Francuskoj.

Nikolas i Aleksandar

Nikolas je devetogodišnjak, rođen u Londonu. Da se rodio u Beogradu, zvao bi se Nikola, ali bi to u Britaniji bilo žensko ime, te je dobio jedno s na kraju imena. Za svoje godine izuzetno komunikativan i samostalan dečak. U poslednje vreme unapredio je svoj srpski, te je naučio i određene psovke, poput one da ga boli, vrlo važan organ, kada je ravnodušan prema nekoj situaciji (Englezi bi to učitvo rekli - "it doesn't matter"). Istaže se brzinom (najbrži u razredu), dobrim skijanjem, a ovog leta naš je iznenadio spretnim i dugim ronjenjem na bazenu. Njegov mlađi brat Aleksandar je prošlog meseca napunio 3 godine. Od svog starijeg brata se najviše, bar za sada, razlikuje po boji kose i po tome što voli da se mazi. U fazi je sklapanja kockica, prvih rečenica i laganiog navikavanja na nošu. Da je u Srbiji, ovej produžni Pampers period bi mu sigurno skratili i prešli na proverene pravoslavne metode odvikavanja (obučeš mu gaće, pa ga pustiš da onako...)

Nikola i Aleksandar

Prijateljstva
Družeći se sa prijateljima zadnjih desetak godina, mogu da sagledam svu različitost tema i načina naših komunikacija. Po tom kriterijumu sve mogu da podelim u tri grupe. U prvoj su oni koji su emigrirali, početkom devedesetih i retko dolaze iz inostranstva. Među njima svakako izdvajam Peru iz Kanade, Acu iz Španije, Maju iz Australije i Branka iz Amerike. Bilo mailom, telefonom ili retko uživo, razgovori su uglavnom ozbiljni, a preovladavaju izveštaj o poslovima, deci ili politici. Odlažeći u druge zemlje, oni postaju ozbiljniji, nenevilići na naše neozbiljne i laskive teme. To je verovatno i logičan razvoj situacije u atmosferi stalne borbe za ekonomski opstanak u novoj sredini.

Kada je o prijateljima u zavičaju reč, dominiraju pored poljoprivrede i nostalgične teme, sećanja i uspomene na neko leđe vreme. Monoton i težak život na selu, određuje i sudbinu ovih razgovora. Ovih godina najviše se družim sa Amerikancem, Šećerom, Stevićom, Vojom i Novkom, Radom i Vericom, Svetlanom, Radojkom, Snežanom, Matom...

sa Kostom i Kekijem

Poslovna prijateljstva
Poznanstva i prijateljstva sa ljudima
iz sveta dizajna i propagande su
specifična iz mnogo razloga. Ljudi iz
tog okruženja su ne retko životisni,
bilo likovno, bilo po načinu razmišljanja
ili pak po životnom iskustvu.

Najveći broj nas voli svoj posao. Što je privilegija malog broja ljudi u našoj zemlji. U takvoj situaciji nije teško raditi prekovremeno, noću ili satima raspravljati o reklamnim kampanjama, ili video spotovima. Rezultati našeg posla su svakodnevno vidljivi, te nam to daje pregršt tema za razgovor. Takvi razgovori su uvek zanimljivi. Oni su često neobavezni, sa puno improvizacija, skakanja sa teme na temu. Ima naravno i sijete, preostrih kritika, tvrdnji da bi mi mogli mnogo kreativnije to uraditi.

Za proteklih 18 godina, koliko se bavimo ovim posloom, prijatelja i poznanika je bilo mnogo. Ima ih iz reklamnog agencija sa kojima smo radiли i još uvek saradujemo (Gilda, IMA, Partner, Dexy co, Idea Plus, Unibrand, Brand Mama); mnogih bivših i sadašnjih klijenata (Yunicom, Media Žemun, Bel Paquette, Grand, DPC, Zavod za zaštitu spomenika grada Beograda, NLB Leasing, I Team, Telegroup, Audi, Znak, Beoguma...).

preko štamparija (Publikum, Grafomarket, Tipografik Plus, Ica, Logo&Text, Printing Wld Do, Vizartis, Stojkov...) Navećemo samo neke ljudi iz navedenih firmi: Ratko, Raša, Žika, Mila, Dejan, Željko, Dragana, Nena, Bila, Dejan, Ivo, Sloba, Toni, Joza, Vuk, Keki, Goran, Eleganci, Ljuba i Dada, Stefan, deda Aca, Žana, Branka, Ribicka, Cane, Lenka, Verica, Kosta, Kliska, Paja, Sandra, Maja, Ivane (Urute, Fusion, Dženiferka, Draguljice), Goca-stara majka, Ana-domino i Sonja, Šime, Mastilo i Milena, Marina, Acika, Sale Stanković, Suki i Darko, Neša-Grafomarket, Rebici i Šarac, Zoran, Goran i Špira, Ica, Draganče i Zorica, Boban, Biljana i mnogi iz DPC-a, te Jelena, Jasmina i mnogi iz Dexy-ka...

Kupus, menta, duvan

Ove tri biljke su u mnogo čemu presudno uticale na život naših deda i baba sedamdesetih i osamdesetih godina. Dok se kupus najčešće gajio u Tarošu, menta i duvan su bili omiljeni u Padeju. Gajući ih, ekonomski su ojačali i stvarili su mogućnost kupovine novih kuća, mašina...

Krofne i štrudle

Najbolje krofne su pravile naše babe, Jovanka i Ivanka. Da li je tajna u likinskom brašnu, domaćem kvasscu, ili u njihovom umjeću, tek jedino su njihove bile vazdušaste (suplje) iznutra i kao dukat, žute, splošta. Štrudle sa sirom, makom, rogačom ili pekmezom su bile nezaboravni nedeljni kolaci.

Špriceri

...od belog vina i isključivo sode su bili omiljeno piće mog oca Žive i teče Milaš. Često su pravili varijantu "hosu lepeš" (na madarskom- dugačak korak), gde se sipalo trećina vina i dve trećine sode. Pilo se lagano, al mnogo, sa željom da se ne oždereš i da dugo uživaš u društvu.

Nekoliko značajnih stvari u životu naših porodica

Lopta i skijanje

Fudbalska, košarkaška, teniska, badmintonска ili bilo koja druga, predstavljala je najznačajniju igračku u mom životu. Pored sportova sa loptom, jedino nam je skijanje interesantno.

Šunke, paradajza, mekana leba, pekmeza od kajsija...

Bez ovakvog jelovnika nismo mogli da zamislimo nijedan letnji dan. Zimi smo uglavnom jeđi suve svrinski kobasice, masti i leba i dunst (kompot) od kajsija i višanja...

Olovke i bojice

Sklonost ka lepotom crtanju Dule i Duca su nasledili od svoje babe Ivanke. Razvijajući svoj talent tokom školovanja, uspeli su da od toga naprave svoje profesije-Dule je završio arhitekturu, dok je Duca godinu dana kasnije (1989.) diplomirala na Likovoj akademiji, na smeru industrijskog dizajna.

Igre i igrice

U detinjstvu, boraveći u Padeju, glavne igre su bile žmurnike (u radijusu od par kilometara), topanja (bacanje blatinjavih kugli na fasadu), doktora (skidanja i previjanja vlažnim maramnicama sa devojčicama) i hokeja (zimi). Prelazak u Beograd doneo je popularne kikere (na toke ili rupe), kabubija i indijanaca (uvek sam bio indijanac), partizana i Nemaca i naravno fudbal u svim varijantama (na male, na velike, viktorie, kockice). Sa nostalgijom se sećamo proslava naših dečjih rodendana (sedamdesetih godina), gde smo uz "Hey Jude" i "Nights in white satin" sa devojčicama igrali stiskavce i prelazili sa jednog na drugi nivo. Fote su bile omiljena igra i na rodendanima i ekskurzijama. Pokrivali smo se jaknama ili odlazili u mrak na ljubljenje i vatanje sa devojčicama. Naši dečaci su svakodnevno verni kompjuterskim igricama. Spremni su da sa satima pucaju na opasnog neprijatelja, prelaze sa jednog na drugi nivo, ili se dopisuju sa vršnjacima. Jedino je fudbal, bar za sada, u svim varijantama preživeo i ostao interesantan i našoj deči.

Automobili

Automobili su kao što je i uobičajeno u našoj sredini bili vrlo važni, pogotovu muškom delu naših familija. Moj otac Živoj je ceo život bio direktor, te su ga neprestano vozili luksuznim nemackim automobilima. Privatno je ostao veran "Zastavi". Tarošani su krajem šezdesetih kupili "Tristača", koji je bio prestižno vozilo toga doba. Kasnije su prešli na "Lade". Moj očuh Nikola je krenuo skromno od "Fice", nastavio sa "Škodom 1000 mib", pa preko "Pezajca" stigao do "Sunbeamata". "Dijana 6" je bio moj prvi auto. Kasnije sam preko "Zastava" stigao do "Audija 80", "Punta" i "Astre". Brat Dragan se zaljubio u "Pasata",

Koliko su nekima bili vrlo važni u našem okruženju, toliko u familiji Savić - nisu bili.. Moj otac Mirko, iako je dobar deo radnog veka bio direktor, odbijao je da ga voze luksuznim službenim automobilima. Privatno je, iz praktičnih razloga posedovao, prvo Škodu, pa Citroen GS, a zatim i Zastavu. Koliko je za druge u ono vreme predstavljao statusni simbol, njemu je automobil bio brže i sigurnije sredstvo prevoza porodice. Za razliku od svog oca, pa, moram priznati, i od mene, Dule je bio i ostao zaljubljenik dobroih mašina na dva ili četiri točka, ili na jedra. Kao maloletan, kršom od roditelja je kupio motor, sa kojim se morao vrlo brzo oprostiti, čim su ga mama i tata "provallili". Tu svoju želu za dobrim motorom morao je da "utoli", te je u Londonu jedno vreme uporedo sa džipom, vozio i dvotočkaša. Trenutno je ponosni vlasnik BMW-a, registarskih tabli - D5 ULE. Sebe u budućnosti vidi na jahti.

sa Nikolicem u Škodi

Pet jaja u kilu 80-te

Osmadesetih godina, porodica Savić svaki praznik duži od 3 dana odlazi u Padej. Bilo je pravo umeće spakovati u gepek GS Citroena sve ono što bi baba Ivanka spremljala da nosimo u Sarajevo. Bilo je tu džakova krompira, luka, venaca belog luka, šunke, duge skoros metar, dimljene kobasice..... I tako se jedan od tih puta, lepo spakovasmo, i krenusmo dupke punim Citroenom nazad za Sarajevo. Usput, tata Mirkо primeti kako kola sponje idu, konstatajući da smo se pretovarili i da sigurno težimo sa kolima zajedno jedno dve tone. Tu Dule upada u razgovor sa konstatacijom da procena nije tačna, na Šta će tata Mirko neoprezno: Pa samo jaga imamo oko stotinu! Dule: "Pa Šta? Koliko je to kilograma u jajima?"

Tata Mirkо: "Pa ako računaš da ide pet jaja u kilo..."

Dule već praska u smeh, a mi ostali skidmo, nezaustavljivo.

Dule došavaš do daha: "Da, ako računaš da smo poneli nojeva!"

Služni aparat 2004.

Krajem devedesetih, moj otac Živa odlazi u penziju i od tada sve slabije žuje. Evo jednog njegovog razgovora sa Ducom: Živa: "Duco, koje si ti beše godište?"

Duca (nedovoljno glasno): "1965."

Živa (mirno konstatuje): "1945. Da, da... te godine smo terali Švabe iz Jugoslavije!"

Ivan, deda i baba i nedeljni ručak 2006.

Na nedeljnju porodičnu ručku kod bebe i dede u prisustvu uže familije, deda se smestio za blagdarsku trpezu. A sto postavljen, sve kako treba - uštikani damasni stolnjak, salvete, dupli tanjiri, klo za praznik. Kao i obično kad su tu neki gosti, deda ne morda sa svog mesta, dok baka služi sve redom....I deda prvo traži da mu se doda kuvana šargarep iz supe, pa onda mali tanjir za kosti, pa parče hleba, a baka, žuri, dodaje, nije joj pravo. A kad deda zatraži, napislostku, i otvarač za flaše, baki je već prekipeo , ali ništa ne govori, samo prevrće očima.

Ivan, koji je to sve pomno pratio, klo za sebe izusti: "Izgleda deda babi ide na kurac!"

Aracki
Draženka Aracki Šarić
Šarić

Drugacija 80-te

Osmadesetih godina na radiju je bila vrlo popularna emisija Ozon, gde su slušaoci ostavljali svoje poruke u namjeri da upoznaju nove osobe, pivo telefonom, a kasnije i uživo. U želji da privučem suprotni pol, dao sam poruku "Ja sam drugacija od ostalih", sve u želji da istaknem svoju autentičnost. Takva navala ničim dragih pedera, je bila neverovatna.

Vlasta: "Da"

Nepoznati muškarac: "Vi ste dali poruku da ste drugacija?"

Vlasta: More, teraj se...

Fancy 2007.

Komšija Sale, bivši mašinac, a sadašnji informatičar, je sa promenom zanimanja promenio i neka svoja životna opredeljenja i stavove. Evo njegovog kraćeg razgovora sa suprugom Vesnom.

Vesna: "Šta ti je Sale?"

Sale: "Ne znam. Nije mi dobro, moram da sidem do kioska da kupim Mens Health."

Anegdote

Madarice

1984. godine imao sa dve podstanarke iz Zrenjanina. Jedna od njih, madarica po ocu, mi je vrlo brzo postala devojka. Moja majka Zora je bila protiv takve veze, što se može videti iz njenog sledećeg telefonskog razgovora sa Gretom, majkom mog druge Dekce, koja je takođe bila madarica, što majka Zora nije znala.

Greta: "Pa Zorice kako vam je Vlasta?"

Zora: "Dobro je, mada se spandio sa nekom madaricom."

Greta: "Neka, Šta ima veze?"

Zora: "Kako neka, pa Vi znate da su sve madarice kurvel!"

Greta: "Nemojte tako, nisu baš sve!"

Realno 2008.

Aca Vuksanović, moj prijatelj i komšija, koji živi već duže u Madridu, ovakvo je reagovao na informaciju o ovom projektu. Vlasta: "Radi se knjiga u kojoj će biti više tvojih fotografija, nego fotografija druga Tit!"

Aca: "Konačno da neko realno sagleda moj lik i delo."

Palestinski pitanje 80-te

Moj kum je osamdesetih godina bio opterćen političkim dešavanjima i često je započinjao političke debate u raznim situacijama. Evo jedne, neobične. Radnja se dešava na jednoj žurci, gde Pera prilazi devojci, u nadi da će je šamirati. Pera: "Šta misliš o palestinskom pitanju?"

Ona: "Jebi mi se!"

Pera: "I meni, samo nisam znao kako da ti kažem!"

Grejalica 2007.

Moj brat Miša i snajka Milica spavaju u najhladnijoj sobi u porodičnoj kući u Zrenjaninu. Kao najavu seksa, snajka zimi oko ponoći uključuje grejalicu, što ne raduje baš uvek mog brata.

Vlasta: "Snajka, čujem da grejalicu koristiš za predigrul!"

Milica: "Ta mani ga, ja sve ugrejem, a on umesto da dode, sedi u dnevnoj sobi i gleda razmnožavanje mrava, socijalni život termita i druge zabavne priloge na TV-u.

Sankanje 80-te

Moj drug iz gimnazije, Đoka se od većine svojih vršnjaka razlikovao ozbiljnošću i sistematičnošću u svim situacijama. Nas desetak iz razreda je otišao na sankanje u Zvezdarsku Šumu i uživalo u dugoj stazi sa nekoliko skakaonica. Posle dva sata, sankanje se pretvorilo u sačekavanje otkaza na dnu staze i grudivanje istih ogromnih količinama snega. Đoka je teško podneo iznenadnu promenu i nastavio da se sanki jedini i to sam. Mi smo ga veselo čekali na dnu staze, vežbajući gadanje pokretnе mете. Tada naš drugar, sav nadik, izjavljuje: "Ja ovde nisam došao da se zajebavam, već da se sankam!"

Fote 2005.

Na dečijem rođendanu kod Ivanovog i Markovog druga, u mešovitom okruženju petaka, šestaka i sedmaka neko predloži:

Prvi dečak: "Hajde da igramo fote."

Dруги dečak: "Može, ali da ne igraj devojčice!"

AJZLIBAN - voz
 AMIŠAN - lukav
 ANDRAK - davo
 BANDA - tamburaški orkestar
 BANDOGLAV - tvrdoglav
 BACA - krupan čovek
 BEGEŠ - kontrabas
 BIRČUJ - kafana
 BITI KADAR - moći učiniti nešto
 BOLONKOC - ringispil
 BOKTER - čuvar rampne pruzi
 BUDŽE - usne, obrazni i usne
 BUKLIJAŠI - svadbeni pozivari
 BURKEŠ - ženski kratki kaput
 BUŠA - rupa
 VEDRA - kofa, posuda za vodu
 VEKER - časovnik
 VEĆMA - još veće
 VIKSA - krema za obucu
 VRĘŽA - bostan
 GULANFER - neodgovoran, lenji
 GEDŽAV - neuhranjani, slab
 GLABATI - zubima jesti meso sa kostiju
 GOMBOCE - knedle od krompir testa, šljiva i prezli

DOLMA - nasip
 DOMAŠITI - dohvati nepristupačno
 DOMUNDAVATI - tajno dogovorati
 DOSPEŠAN - onaj koji ima vremena
 DREŽDITI - čekati
 DREKATI - plakati, vikati
 DROT - žica
 DUNST - kompot
 DUVEGIJA - mladoženja
 ERLAV - krv
 ZABAVILIA - vaspitačica
 ZAVEZAN - nespretan
 ZAZIJAVAТИ - gubiti vreme - vataci zjale
 ZAPECĀK - prostor između paorske peči i zida
 ZVRJUTI - zvorniti
 ZVRNDOV - lakovljen momak
 ISKATI - tražiti
 JANKEL - kratki kaput sa krznom oko vrata
 JENDEK - kanal, kanalič
 KABEZA - gazirani obojeni sok
 KOMORA - špajz
 KALAPAC - čekić
 KAMARA - plast sena, slame
 KANDA - kao da, izgleda

LOTRA - merdevine
 NAJVEĆMA - najviše
 NASAD - leglo jaja za živinu
 NATKASNA - deo nameštaja, noćni stočić
 NEMAŠ MOŽDA - imaš li?
 NIMIJE - nije mi
 OBRANICA - zakrivljena divena naprava, za nošenje
 OGRAJSATI - nastradati
 ONDULACIJA - friziranje
 ONOMAD - pri izvesnog vremena
 OTOJK - maločas, malopre
 PAJANTA - tavanska gredica
 PAJVAN - uže
 PAJTAS - dirugar
 PARLOG - neobradena zemlja
 PAHOVANO - pohovano (meso...)
 PIRITI - duvati
 PALILEJ - ukrasni luster u Crkvi
 POMRČINA - mračak
 PRDAČITI SE - izmotavati se, praviti šale
 PRIVARITI - privariti
 PRIGAZITI - pregaziti
 PRIKRUPA - mleveni kukuruz
 PRUSLA - prsluk

ŠANGAREPA - Šargarepa
 ŠEPUT - mašna
 ŠACOVATI - posmatrati, pratiti
 ŠELUKATRA - drvena žaluzina
 ŠEPR - Šerpa
 ŠIVEĆKA - igla za šivenje
 ŠIFONJER - orman
 ŠOR - ulica
 ŠPEKCIJA - rastvor
 ŠPICNAMET - nadimak
 TOCILJATI SE - klizati se
 TOČAK - bicikl
 TOPLINGER - veza traktora i prikolice
 USPIJATI - skupiti usta
 UTUVITI - upamtili, zapamtiti
 UŠPARATI - uštedjeti
 FERGUSON - traktor

Banatski rečnik

KONKA - hodnik, otvoren, iz koga se ulazio u kuću
 DVARED - dva puta, dvaput
 DVORITI - paziti, negovati
 DEKLAMOVATI - recitovati
 DERAN - dečak
 ĐŽINDŽOV - neotesan adolescent
 DIVANITI - razgovarati
 DIGOD - negde
 DILKOŠ - neodgovoran, lukav momak
 DOBOŠ - dosejlenik

KANTAR - vaga
 KARAKONDŽULA - jako opasna žena
 KVĀŠENICA - prženica
 KERA - pas
 KIBICOVATI - Šacovati
 KIRVALIŽ - nered
 KOMARA - ostava, špajz
 KORINDATI - recitovati za Božić
 KRETOŠ - slatkiš od uprženog šećera i kvasca
 KRIJATI - lomiti
 KROMPIR U ČAKIŠIRE - pečen krompir u ljusci
 KUMRIJA - gugutka
 KURUUK - upletena kika kose
 TULAJ - kurkurnzne suve stabljike
 LOĆORKA - plekana posuda za zalivanje
 LAJATI - ogovarati, kritikovati
 LEP - malter od blata i pleve

PRCOLJ - gusto rastinje, korov, ukrat putu
 PUPUŠKA - okrajak hleba
 RINGLOV - divlja šljiva
 RINFLAJS - kuvarno meso iz supe
 ROŠA - rupa za klikeranje
 SKOVERCI - deblige palacinke
 SKRJATI - slomiti, polomiti
 SOKAK - ulica
 STREFITI - pogoditi

FIRANGA - zavesa
 RIČOK - flašica za rakiju
 FRONCLE - rese
 FURTOM - uvek
 CIGANČIĆI - sitna ledena kiša
 CIPOVKA - veliki hleb
 CUCULI - pomirno dugmence
 ČEREŽČEGA - zbog čega
 ČIKMEŽE - lađica
 ČIRAK - svećnjak
 ČOKANICE - ostatak od okrunjenih kliпova
 ĐŽABOLEBAROŠ - neradnik, lenčuga
 ĐANGRIZALO - zanovetalo

Aracki

*Romanstvoč, močvarne, jenihke
Savić*

Žao nam je članova porodice i nekih prijatelja
koji nisu doživeli da vide ovu knjigu. Bez njih,
ona ne bi ni postojala.

Izvinjavamo se svima onima koji se ne pominju,
a ostavili su traga u našim uspomenama.

Zahvaljujemo se svima koji su pomogli u ovom projektu i Štampariji Publikum u kojoj je on realizovan, oktobra 2008. Tiraž 250 komada

Aracki

*Romsansirana monografija porodica
Savić*

"Romsansirana monografija porodica Aracki i Savić" je knjiga koja govori o prošlim vremenima i o onom koje još traje. U početku razdvojene, sudsbine ljudi iz ove dve porodice se jednim venčanjem-spajaju i teku zajedno.

U njoj ima ličnosti i iz drugih porodica (Radonić, Marković, Ačimović, Kovačić, Mihailović, Božović...), koje su neraskidivo isprepletane sa sudsbinom prve dve. Tu su i naši prijatelji, komšije i saradnici, bez kojih bi ova monografija bila nepotpuna i siromašnija. Nadam se, da čemo mi ili naša deca, u drugom izdanju, nastaviti ove priče, sa željom da očuvamo porodičnu tradiciju i lepe uspomene naših života.

Autori